

نقشه منابع و معدن طبیعی کنگو

تاریخچه غارت کنگو توسط قدرت‌های استعماری

در سال ۲۰۱۶ را به خود اختصاص داده است. کنگو با این حال قرن هاست که قدرت دنیای غرب را تأمین کرده است. از تأمین بردگان برای مزارع نیشکر گرفته تا لاستیک برای تایرهای پنوماتیک، اورانیوم برای بمب‌های اتمی، کلتان برای گوشی‌های موبایل و امروزه ۶۰ درصد کبالت مصرفی برای باتری‌های یون لیتیم. تجارت برده در کنگو توسط پرتغالی‌ها در دهه ۱۴۸۰ آغاز شد. اما بستر غارت کنگو در سال ۱۸۷۷ توسط «هنری مورتون استنلی» که لئوپولد دوم پادشاه بلژیک حمایت مالی آن را انجام داد، گذاشته شد. او از سرزمینی سرشار از ثروت‌های افسانه‌ای صحبت کرد و ارتشی خصوصی را سازمان داد که به نیرویی مخوف تبدیل شد. در کنفرانس برلین در سال ۱۸۸۵، کنگو به بهانه «توقف برده‌داری» توسط پادشاه لئوپولد به یک مؤسسه خیریه که متعلق به شخص پادشاه بود واگذار شد. لئوپولد سرانجام به چیزی دست پیدا کرد که خود به آن می‌گفت: یک تکه از کیک آفریقا و نام آن را «ایالت آزاد کنگو» گذاشت. او در ابتدا روی تجارت عاج تمرکز کرد، اما بعد از مدتی امتیازاتی را به شرکت‌های اروپایی برای بهره‌برداری از کنگو اعطا کرد. یکی از آنها کارخانه‌های نفت کنگو-بلژیک، از شرکت‌های تابعه برادران لور (یونی‌لور) بود که ۱۰۹ میلیون هکتار از مزارع نخل‌های روغن پالم را در اختیار گرفت. لئوپولد از ارتش ۱۹۰۰ نفری خود برای ترساندن مردم به اطاعت استفاده کرد. برخی از اعضای این نیرو با تیم‌خانه‌ها، برخی خارجی و برخی دیگر یک گروه وحشی از مزدوران آدم‌خوار بودند. این افراد بعد از

استقلال کنگو، عضو ارتش این کشور شدند. کارگرانی که به اندازه مطلوب کار نمی‌کردند شلاق می‌خوردند یا دست‌هایشان بریده می‌شد، حتی کشته می‌شدند. بیش از ۱۰ میلیون نفر در طول سلطنت شاه لئوپولد در کنگو جان باختند. او به همین منوال در آن زمان بیش از ۱۰۱ میلیارد دلار ثروت کسب کرد. لئوپولد اساساً کنگو را خصوصی و «دولت به‌عنوان یک سیستم غارت سازمان‌یافته» تأسیس کرد، که بخوبی به استعمارگران و رژیم‌های پس از کودتا خدمت کرد. در طول جنگ جهانی اول، ۷۵ درصد از مس مورد استفاده در گلوله‌های برنجی از کنگو و همین‌طور بیشتر اورانیوم مورد استفاده در جنگ جهانی دوم، از جمله در بمب‌های اتم هیروشیما و ناگاساکی از این کشور به دست آمد. معدن شینگولوبوه کنگو، منبع تقریباً تمام اورانیوم مورد استفاده در پروژه بمب اتمی منهن، با سنگ معدنی با میانگین ۶۵ درصد اکسید اورانیوم در مقایسه با سنگ معدن امریکا یا کانادایی که کمتر از ۱ درصد اورانیوم دارد، غنی‌ترین معدن جهان بود. درست قبل از استقلال در سال ۱۹۶۰، بلژیکی‌ها در این معدن بتن ریختند و تجهیزات آن را با خود بردند. در روز جشن استقلال کنگو، بودوئن (پادشاه وقت بلژیک) نیوغ پادشاه لئوپولد را ستود، اما نخست‌وزیر پاتریس لومومبا حرف‌های او را برتنیاید و بلافاصله خشم خود را در یک سخنرانی آتشین نشان داد و او را بیش از پیش در میان مردم محبوب کرد و البته تصمیم حذف او از سوی دولت‌های استعماری را قطعی ساخت. ایالات متحده بویژه از وطن پرستی پرشور لومومبا برآشفته بود و همراه

Salim Baraza
نویسنده و پژوهشگر
مجله The Africa Report

the africa report

تاریخ کنگو مجموعه‌ای طولانی از دزدی، درگیری نظامی و جنایت است. از تجارت برده، تا استعمار وحشیانه بلژیک، تا جنگ سرد و جنگ‌های داخلی پس از آن؛ و بیشترین آسیب را مردم کنگو متحمل شدند. داستان کنگو یکی از رنج‌های ناگفته و غارت‌های عجیب و غیرقابل باور است. با داشتن دومین جنگل بارانی بزرگ (۶۵ درصد پوشش جنگلی) و دومین رودخانه بزرگ جهان، جمهوری دموکراتیک کنگو تقریباً به اندازه اروپای غربی با جمعیت ۸۴ میلیون نفر و تولید ناخالص داخلی ۵۰ میلیارد دلار است. ارزش منابع طبیعی کنگو ۲۴ تریلیون دلار برآورد شده است؛ بیشتر از تولید ناخالص داخلی ایالات متحده!

دومین کشور بزرگ آفریقا، ۱۰ درصد مس جهان، ۳۰ درصد الماس، ۸۰ درصد کلتان، ۵۰ درصد کبالت و ۱۲ درصد ظرفیت برق آبی دنیا را در اختیار دارد. معدن (۱۱۰۶ میلیارد دلار) ۹۵ درصد صادرات، ۲۸ درصد درآمد، ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی و ۱۱ درصد نیروی کار این کشور را